

Inleiding

Professionele stemgebruikers hebben een groter risico op het ontwikkelen van stemklachten, bij deze groep komen stemklachten 55% vaker voor dan bij niet-beroepssprekers. Bovendien blijkt uit zorgregistratie van 2014, dat een stemstoornis de meest voorkomende logopedische diagnose is bij mensen tussen de 17 en 68 jaar. Vocal Massage (VM) zou een (preventieve) stembehandeling kunnen zijn voor professionele stemgebruikers. De behandeling wordt momenteel uitgevoerd door zorgprofessionals en tot op heden is er geen wetenschappelijk bewijs omtrent het effect van deze massage op het stemgeven. Met het huidige onderzoek kan een begin worden gemaakt met een wetenschappelijke basis, die van waarde kan zijn voor zowel de zorgprofessional die de VM verzorgt, als voor de professionele stemgebruiker die de behandeling ondergaat.

De onderzoeksvraag luidt als volgt:
Wat is het effect van de eerste keer Vocal Massage op het stemgeven van professionele stemgebruikers tussen de 18 en 65 jaar?

Methode

- Onderzoeksdesign: Om antwoord te kunnen geven op de onderzoeksvraag is er een exploratief, kwantitatief onderzoek uitgevoerd. Hierbij is gebruik gemaakt van een pretest – posttest design met één groep om het effect van de eerste keer Vocal Massage op het stemgeven te meten.
- Onderzoekspopulatie en werving: Streven van 30 professionele stemgebruikers. De onderzoeksgroep is samengesteld doormiddel van een doelgerichte-/sneeuwbalsteekproeftrekking.

De afhankelijke variabele is mate van stemgeven en wordt uitgedrukt in verschillende variabelen. De onafhankelijke variabele is Vocal Massage. De VM is uitgevoerd door logopedist Henriëtte Hertoghs. De metingen zijn gedaan door zowel de onderzoeker, tweede logopedist Ricky Odekerken als een mede vierdejaars student logopedie.

- Data-analyse: In huidig onderzoek is zowel beschrijvende als toetsende statistiek toegepast. Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) 25 is de statistische software waarmee analyses zijn uitgevoerd.

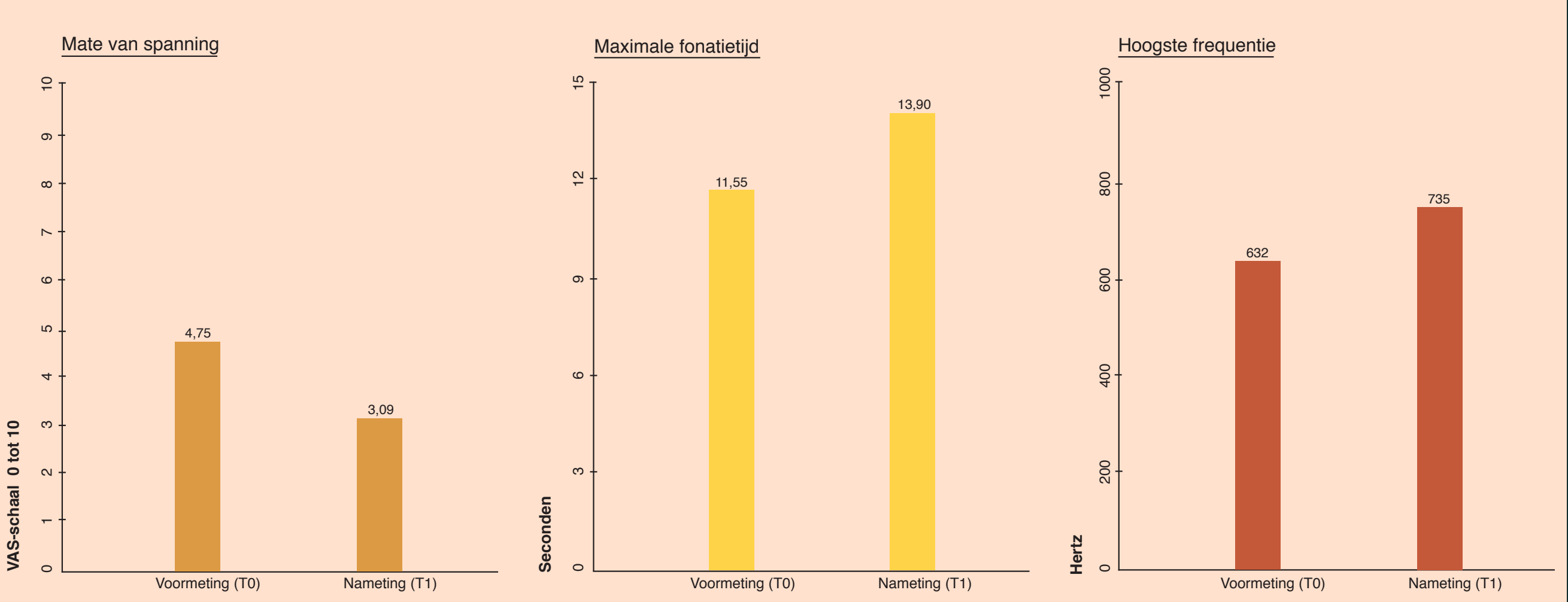

Exploratief onderzoek naar het effect van Vocal Massage op het stemgeven bij professionele stemgebruikers

Resultaten

22 professionele stemgebruikers uit zes verschillende bedrijfstakken, waarvan 11 vrouwen en 11 mannen. De deelnemers hebben een gemiddelde leeftijd van 40 jaar. 54,5% van de deelnemers gebruikt de stem wekeleijks 40 uur of meer. Er is een statistisch significant verschil tussen de voor- en nameting bij de variabelen spanning (M=1,66, SD=0,94, p< 0,001), maximale fonatietijd (M=-2,35, p=0,007) en hoogste frequentie (M=-103,00, p=0,044). De p-waarden zijn kleiner dan 0,05, dus het verschil wat is aangetoond berust niet op toeval en is groot genoeg om te zeggen dat het effect wat er is gemeten kan komen door de behandeling Vocal Massage.

De spanning tijdens het stemgeven is na de behandeling VM met een verschil van 1,66 op de VAS-schaal afgenomen, de maximale fonatietijd is met een verschil van 2,35 seconden toegenomen en de hoogste frequentie met een verschil van 103 hertz toegenomen, zie figuur 1. Uit de enquêtevragen is gebleken dat na de VM stemgeluid maken minder moeite kost en dat zij zich minder hoeven in te spannen om te spreken.

Figuur 1: Verschil tussen voor- en nameting T0-T1, (N=22)

Referenties
Exelmans K, Schaekers K, Thomas G, Decoster W, de Jong F. De relatie tussen coping en psychosociale impact van de stem bij vrouwelijke Vlaamse leerkrachten Stem-, Spraak- en Taalpathologie. 2006;14(No. 3-4):186-201.
Roy N, Merrill RM, Thibault S, Gray SD, Smith EM. Voice disorders in teachers and the general population: effects on work performance, attendance, and future career choices. J Speech Lang Hear Res. 2004;42:542-51.
Verberne LJ, Veenhof C. NIVEL zorgregistratie eerste lijn. 2014.
Hertoghs H. Vocal Massage www.vocalmassage.nl. Januari 2019.
Davies E, Campbell S, Fullwood A, Hulbert J, Marks DL. The introduction of a holistic massage service in a combined paediatric and adult BMT unit. Nature Publishing Group. 2008;41(407-408).
Lavrakas PJ. Statistical Package for the Social Sciences (SPSS). Encyclopedia of Survey Research Methods. 2008.

Discussie

Sterke punten

- Positieve bijdrage interne validiteit:
 - Onderzoek uitgevoerd met twee logopedisten
 - Zelfde meetprocedure voor elke deelnemer
 - Dataverzameling op één locatie uitgevoerd
- Positieve bijdrage externe validiteit:
 - Incl. professionele stemgebruikers uit zes verschillende bedrijfstakken
 - Brede leeftijd range

Zwakke punten

- Negatieve bijdrage interne validiteit:
 - Leereffect
 - Durfeffect
 - Programma LingWAVES niet gebruiksvriendelijk
- Negatieve bijdrage externe validiteit
 - Streven naar 30 deelnemers niet gelukt vanwege tijdgebrek

Aanbevelingen

Vervolgonderzoek in verschillende vormen zoals:

- Longitudinaal onderzoek, met meerdere meetmomenten en behandelingen.
- Survey onderzoek zijn, na een langere periode van behandeling een evaluerende vragenlijst. De confounder leereffect wordt op deze manier verkleind.
- Vergelijkend onderzoek, VM met Manuele Larynx Facilitatie.
- Randomised Controlled Trial (RCT), onderzoek met controlegroep

Conclusie

Het effect van de eerste keer Vocal Massage op het stemgeven van professionele stemgebruikers tussen de 18 en 65 jaar is overwegend positief op de gemeten variabelen, mate van spanning, hoogste frequentie en maximale fonatietijd.

Het zou kunnen zijn dat na Vocal Massage de spanning van de spiergroepen die verantwoordelijk zijn voor het stemgeven vermindert, waardoor de stem minder wordt belast. Daarnaast zou er mogelijk een hogere frequentie kunnen worden behaald en zou de maximale fonatietijd kunnen toenemen.

Dankwoord aan

- De 22 deelnemers
- Begeleider: Docent en Onderzoeker M. van Eeden, PhD
- Interne beoordelaar: Docente Logopedie A. Luyten
- Logopedisten Henriëtte Hertoghs en Ricky Odekerken

Contactgegevens onderzoeker

Amber de Kok
05-03-1994
amberdekok@live.nl

